

ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ КНИГИ ТА ЧИТАННЯ У БІБЛІОТЕКАХ ДЛЯ ДІТЕЙ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ФАХОВОЇ ПЕРІОДИКИ 2000–2015 РР.)¹

Важливим чинником формування особистості, її культурного і освітнього посту-пу, а також поглиблення знань є читання. Із розвитком інформаційних технологій у світі та, зокрема, в Україні з'явилася проблема зниження читання. Саме тому перед сучасною бібліотекою, яка обслуговує дітей, постають завдання залучення їх до чи-тання, організації належної роботи з книгою та професійної допомоги читачам. Як наслідок у своїй діяльності бібліотеки використовують різноманітні методи та захо-ди, аби привернути увагу дітей до книги та читання.

На сьогодні бібліотеки для дітей в Україні мають значні напрацювання та досяг-ли певних успіхів щодо формування і розвитку інтересу дитини до книги та читаць-кої діяльності, що засвідчує представлений бібліографічний список.

1. **Акімова Н.** Джерело натхнення – книга: всесвіт дитячої творчості / Наталя Акі-мова // Світ дитячих бібліотек. – 2007. – № 5 (27). – С. 11.
2. **Бабенко Ж.** Обґрунтування терміна “організатори дитячого та юнацького читання” / Жанна Бабенко // Вісник Книжкової палати. – 2000. – № 9. – С. 6–8.
3. **Бардашевська А.** Книга и чтение для “поколения *Google*”: инновационные проек-ты детской библиотеки / Анна Бардашевська // Світ дитячих бібліотек. – 2011. – № 3 (40). – С. 19–21.
4. **Бардашевська А.** Організація читання сучасної дитини: на шляху до нової моделі / Анна Бардашевська // Світ дитячих бібліотек. – 2010. – № 4–5 (36–37). – С. 48–50.
5. **Бардашевська А.** Програми підтримки дитячого читання в регіональному соціо-культурному контексті [Електронний ресурс] / Анна Бардашевська // Світ дитячих бібліотек. – 2008. – № 4 (28). – Режим доступу: [http:// www.chl.kiev.ua/Default.aspx?id=5050](http://www.chl.kiev.ua/Default.aspx?id=5050). – Назва з екрана. – Дата перегляду: 30 березня 2015 р.
6. **Безручко Н.** Відродити історичні традиції сімейного читання в Україні / Надія Безручко // Світ дитячих бібліотек. – 2010. – № 1 (33). – С. 23–26.
7. **Безручко Н.** Позиціонування для співробітництва: Бібліотеки. Школи. Музеї / Надія Безручко // Світ дитячих бібліотек. – 2007. – № 4 (26). – С. 25–27.
8. **Безручко Н.** Твоя скарбничка українських імен і томів ХХІ століття / Надія Безручко // Світ дитячих бібліотек. – 2002. – № 4 (4). – С. 24–26.
9. **Безручко О.** Діти і читання в новій реальності / Олена Безручко // Вісник Книж-кової палати. – 2015. – № 8. – С. 44–47.
10. **Бібіка Н.** Феномен дівочого читання: міф чи реальність? / Наталя Бібіка // Світ дитячих бібліотек. – 2007. – № 1 (23). – С. 27–28.
11. **Білоусов Є.** Дитяча література і дитячий письменник в формуванні інтелекту і духовності сучасної української нації / Євген Білоусов // Світ дитячих бібліотек. – 2002. – № 2 (2). – С. 17–18.

¹Питання, які висвітлюють діяльність дитячих бібліотек у популяризації книги та залучення дітей до читання, розглядаються на сторінках таких фахових періодичних видань: “Світ дитячих бібліотек”, “Віс-ник Книжкової палати”, “Бібліотечна планета”, “Вісник Харківської державної академії культури”, “Нау-кові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського”, “Бібліотечний форум України”, що виступають джерельною базою за хронологічно окреслений період 2000–2015 рр. Бібліографічний опис здійснено згідно з чинними в Україні стандартами.

12. **Борисова Т.** Залучення читачів-дітей до систематичного читання / Тетяна Борисова // *Світ дитячих бібліотек*. – 2008. – № 2 (26). – С. 9–10.
13. **Босюк Л.** Література для дітей в сучасному читанні сім'ї : дайджест [Електронний ресурс] / Лариса Босюк // *Світ дитячих бібліотек*. – 2006. – № 1 (18). – Режим доступу: <http://www.chl.kiev.ua/Default.aspx?id=5050>. – Назва з екрана. – Дата перегляду: 30 березня 2015 р.
14. **В'язова В.** Бібліотечні програми як крок до залучення дітей до читання / Валентина В'язова // *Світ дитячих бібліотек*. – 2005. – № 4 (18). – С. 30–32.
15. **Вайда А.** Місце української книги у структурі документальних фондів бібліотек Закарпаття / Анастасія Вайда // *Світ дитячих бібліотек*. – 2007. – № 4 (26). – С. 14–15.
16. **Вакуленко Г.** Авторська програма як засіб виховання культури читання, любові до книги та духовного розвитку дітей / Ганна Вакуленко // *Світ дитячих бібліотек*. – 2010. – № 1 (33). – С. 20–22.
17. **Веселова Л.** Читання дітей – нове мислення і перспективи / Людмила Веселова // *Світ дитячих бібліотек*. – 2007. – № 3 (25). – С. 15–16.
18. **Вестберг К.** Багата і жвава мова для наших дітей – приклади розвитку читання у дітей різного віку / Карін Вестберг // *Світ дитячих бібліотек*. – 2007. – № 1 (23). – С. 22–23.
19. **Гаврилюк Л.** Новий кінець старої казки / Лариса Гаврилюк // *Світ дитячих бібліотек*. – 2007. – № 3 (25). – С. 16–18.
20. **Гаврилюк Л.** Проблема дитячого читання: нове мислення та перспективи вирішення / Лариса Гаврилюк // *Світ дитячих бібліотек*. – 2008. – Спецвипуск. – С. 30–32.
21. **Гаврилюк Л.** Роздуми з приводу дитячого читання: “за” і “проти” / Лариса Гаврилюк // *Світ дитячих бібліотек*. – 2010. – № 4–5 (36–37). – С. 33–34.
22. **Галамага Т. Ю.** Роль книги та читання в соціальному вихованні / Т. Ю. Галамага // *Вісник Харківської державної академії культури*. – 2002. – Вип. 9. – С. 232–240.
23. **Гордієнко А.** Творчий бібліотечний трикутник: книга, читач і... / Алла Гордієнко // *Світ дитячих бібліотек*. – 2010. – № 4–5 (36–37). – С. 11–14.
24. **Гречко Г.** Роль дитячого читання у розвитку суспільства / Галина Гречко // *Світ дитячих бібліотек*. – 2007. – № 3 (25). – С. 16–20.
25. **Гречко Г.** Чтение детей: новое мышление и перспективы / Галина Гречко // *Бібліотечний форум України*. – 2007. – № 2 (16). – С. 30–32.
26. **Гридіна В.** Дослідницькі та інноваційні технології в практиці роботи з читачами віком від одинадцяти до п'ятнадцяти років / Вікторія Гридіна // *Світ дитячих бібліотек*. – 2006. – № 4 (21). – С. 16–18.
27. **Данилевич Т.** Джерело натхнення – книга: Всесвіт дитячої творчості / Тетяна Данилевич // *Світ дитячих бібліотек*. – 2007. – № 3 (25). – С. 20–22.
28. **Дзюба Н.** Детское чтение глазами библиографа / Наталья Дзюба // *Світ дитячих бібліотек*. – 2005. – № 2 (16). – С. 28–29.
29. **Дзюба Н.** Дитяче читання очима бібліотекаря / Наталія Дзюба // *Світ дитячих бібліотек*. – 2003. – № 1 (5). – С. 12–14.
30. **Дзюба Н.** Користувач бібліотеки для дітей як споживач інформації / Наталія Дзюба // *Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського*. – 2003. – Вип. 11. – С. 153–167.

31. **Долбенко Т.** Пізнавальна активність підлітків як предмет вивчення педагогіки і психології / Тетяна Долбенко // Вісник Книжкової палати. – 2005. – № 10. – С. 22–25.
32. **Драніченко Л.** Ввійдемо в світ книги разом / Л. Драніченко // Світ дитячих бібліотек. – 2009. – № 2 (30). – С. 27–28.
33. **Жайворонок Т.** Сучасне бачення і тенденції розвитку стратегії підтримки дитини, яка читає, в бібліотеках Миколаївщини / Тетяна Жайворонок // Світ дитячих бібліотек. – 2010. – № 4–5 (36–37). – С. 30–32.
34. **Іваницька Д.** Сучасна Україна в дзеркалі дитячої книги / Дарія Іваницька // Світ дитячих бібліотек. – 2005. – № 4 (18). – С. 16–18.
35. **Кантельгардт А.** Гамбурзькі публічні бібліотеки. Заходи і програми для дітей / Арнгільд Кантельгардт, Жанет Ахбергер, Інгрід Ланге-Богаумліцкі // Світ дитячих бібліотек. – 2006. – № 2 (19). – С. 26–28.
36. **Кислова О.** Читання в задоволення: херсонська модель / Олена Кислова // Світ дитячих бібліотек. – 2007. – № 3 (25). – С. 24–25.
37. **Кобзаренко А.** Дитяче читання – основа духовного розвитку / Анастасія Кобзаренко // Світ дитячих бібліотек. – 2009. – № 1 (29). – С. 2.
38. **Кобзаренко А.** Дитяче читання як феномен культурної спадщини / Анастасія Кобзаренко // Світ дитячих бібліотек. – 2010. – № 4–5 (36–37). – С. 3–6.
39. **Кобзаренко А.** Дитяче читання: феномен і традиції у XXI столітті / Анастасія Кобзаренко // Світ дитячих бібліотек. – 2005. – № 4 (18). – С. 3–7.
40. **Кобзаренко А.** Есть ли будущее у детских библиотек? / Анастасія Кобзаренко // Світ дитячих бібліотек. – 2005. – № 2 (16). – С. 43–45.
41. **Кобзаренко А.** Україна читає дітям / Анастасія Кобзаренко // Світ дитячих бібліотек. – 2010. – № 2 (34). – С. 2–3.
42. **Крижановська О.** Стимулювання дитячого читання: програми і проекти / О. Крижановська, Н. Крижановська // Світ дитячих бібліотек. – 2009. – № 4 (32). – С. 20–22.
43. **Крымская О.** “Мои читатели – просто чудо!” / Ольга Крымская // Світ дитячих бібліотек. – 2008. – № 2 (26). – С. 22–24.
44. **Купіна О.** Дитячі бібліотеки Львівщини: що і як представлено ними в культурі нового століття? Які діти? Які книги? Які думки?: за результатами регіонального соціологічного дослідження “Бібліотека – територія читання” / Олександра Купіна // Світ дитячих бібліотек. – 2005. – № 4 (18). – С. 14–15.
45. **Лаукарт В.** У центрі уваги – організатори дитячого читання / Валентина Лаукарт // Світ дитячих бібліотек. – 2007. – № 5 (27). – С. 8–9.
46. **Лисенко Н.** Вклади своє серце в читання / Наталія Лисенко // Світ дитячих бібліотек. – 2010. – № 4–5 (36–37). – С. 52–53.
47. **Литвиненко О.** Криза дитячого читання в контексті національного книговидання / Ольга Литвиненко // Вісник Книжкової палати. – 2009. – № 6. – С. 6–10.
48. **Литвиненко О. О.** Веб-сайт дитячої та юнацької бібліотек як інноваційний інструмент залучення користувачів до читання / О. О. Литвиненко // Вісник Харківської державної академії культури. – 2009. – Вип. 27. – С. 139–147.
49. **Лісова Л.** Дитяча бібліотека як центр підтримки і розвитку інтересу до читання / Лариса Лісова // Світ дитячих бібліотек. – 2005. – № 4 (18). – С. 24–25.

50. **Лісова Л.** Дитяча книга Рівненщини як засіб підтримки інтересу до читання у молодших школярів / Лариса Лісова // *Світ дитячих бібліотек* – 2010. – № 4–5 (36–37). – С. 34–37.
51. **Лугова Л.** Дитяча книга і дитяче читання як ідея співпраці дітей і дорослих / Лариса Лугова // *Бібліотечний форум України*. – 2006. – № 3. – С. 14–16.
52. **Лукаш О.** Читай–містечко у Прилуках [Електронний ресурс] / Ольга Лукаш // *Світ дитячих бібліотек*. – 2005. – № 1 (14). – Режим доступу: <http://www.chl.kiev.ua/Default.aspx?id=3622>. – Назва з екрана. – Дата перегляду: 26 березня 2015 р.
53. **Манжула Т.** Дитяча бібліотека як соціальний інститут підтримки і розвитку інтересу дітей до читання / Таїсія Манжула // *Світ дитячих бібліотек*. – 2006. – № 2 (19). – С. 6–9.
54. **Манжула Т.** Дитяче читання в умовах інтенсивного розвитку інформаційних технологій / Таїсія Манжула // *Світ дитячих бібліотек*. – 2010. – № 4–5 (36–37). – С. 26–27.
55. **Мануїлова Л.** Головне – не втратити дух творчості: досвід організації читацьких конкурсів і акцій / Л. Мануїлова // *Світ дитячих бібліотек*. – 2006. – № 4 (21). – С. 25–26.
56. **Мацовіч М.** У головній ролі – книга... Активізація дитячого читання в публічній бібліотеці міста Красно / Моніка Мацовіч // *Світ дитячих бібліотек*. – 2009. – № 1 (29). – С. 22–24.
57. **Мосіна Л.** Відроджуємо сімейне читання / Любов Мосіна // *Світ дитячих бібліотек*. – 2011. – № 3 (40). – С. 12–14.
58. **Нагорна Н.** У центрі уваги – сільська бібліотека / Наталія Нагорна // *Світ дитячих бібліотек*. – 2006. – № 5 (22). – С. 11–12.
59. **Нелспова С.** Крымская республиканская библиотека им. В. Н. Орлова – региональный центр памяти поэта / Світлана Нелспова // *Світ дитячих бібліотек*. – 2006. – № 4 (21). – С. 55–56.
60. **Новальська Т.** Читання в Україні в новому столітті / Тетяна Новальська // *Вісник Книжкової палати*. – 2002. – № 12. – С. 21–24.
61. **Новіцька Н.** Інтернет як партнер бібліотеки і сучасний інструмент активізації дитячого читання / Надія Новіцька // *Світ дитячих бібліотек*. – 2010. – № 4–5 (36–37). – С. 42–43.
62. **Огар Е.** “Дорослі” проблеми дитячої книги, або чому діти не читають / Емілія Огар // *Світ дитячих бібліотек*. – 2005. – № 4 (18). – С. 18–20.
63. **Олейникова А.** У детской книги нет каникул / Антонина Олейникова // *Світ дитячих бібліотек*. – 2008. – № 2 (26). – С. 19–21.
64. **Онофрійчук Н.** Бібліотека і дозвілля дітей / Наталія Онофрійчук // *Світ дитячих бібліотек*. – 2005. – № 3 (17). – С. 16–17.
65. **Панченко О.** Світ книг та дитячої фантазії / Олена Панченко // *Світ дитячих бібліотек*. – 2007. – № 5 (27). – С. 12–13.
66. **Петренко О.** Популяризація дитячої книги та читання – одна з умов розвитку духовності підростаючого покоління / Оксана Петренко // *Вісник Книжкової палати*. – 2010. – № 11. – С. 44–48.

67. **Петренко О.** Соціологічні дослідження бібліотек України для дітей як підгрунтя підготовки державної цільової програми підтримки та розвитку читання / О. Петренко // *Бібліотечна планета*. – 2010. – № 1. – С. 19–22.
68. **Прокопович-Ткаченко О.** Творчий альянс: взаємодія бібліотеки та мас-медіа в стимулюванні дитячого читання / Ольга Прокопович-Ткаченко, Марія Чугуєва // *Світ дитячих бібліотек*. – 2010. – № 4–5 (36–37). – С. 22–24.
69. **Регідайло Н.** Перший київський дитячий благодійний книжковий ярмарок – початок довгострокової загальноукраїнської кампанії з популяризації читання / Н. Регідайло // *Вісник Книжкової палати*. – 2006. – № 6. – С. 50–51.
70. **Розміровська О.** Стимулювання дитячого читання: програми і проекти / О. Розміровська // *Світ дитячих бібліотек*. – 2009. – № 4 (32). – С. 24–26.
71. **Розміровська О.** Урок читання у Херсоні / Оксана Розміровська // *Світ дитячих бібліотек*. – 2010. – № 2 (34). – С. 22–23.
72. **Романченко О.** Сучасний читач дитячої бібліотеки: який він? / Олена Романченко // *Світ дитячих бібліотек*. – 2007. – № 1 (23). – С. 7–8.
73. **Рубан А.** Дитяче читання в освітньо-культурному вимірі / Алла Рубан // *Вісник Книжкової палати*. – 2012. – № 4. – С. 44–45 ; № 5. – С. 38–42.
74. **Савва Ю.** Уявлення сучасних школярів про читання, бібліотеку та бібліотекаря / Ю. Савва // *Бібліотечна планета*. – 2004. – № 4 (26). – С. 30.
75. **Сидоренко Г.** Співпраця дитячих і шкільних бібліотек у галузі методичного забезпечення освітнього процесу / Галина Сидоренко // *Світ дитячих бібліотек*. – 2004. – № 2 (11). – С. 24–26.
76. **Слободянюк І.** Книжка у вихованні духовних цінностей молодших читачів / Ірина Слободянюк // *Світ дитячих бібліотек*. – 2008. – № 3 (27). – С. 23–25.
77. **Тогобицька Л.** Формування читацької активності дітей / Лілія Тогобицька // *Світ дитячих бібліотек*. – 2010. – № 4–5 (36–37). – С. 37–41.
78. **Томків Л.** Роздуми щодо кризи дитячого читання / Л. Томків // *Бібліотечний форум України*. – 2009. – № 4. – С. 24–26.
79. **Трохименко Г.** Інформаційний простір дитячої бібліотеки в контексті структурних змін мотивіції дитячого читання / Галина Трохименко // *Світ дитячих бібліотек*. – 2010. – № 4–5 (36–37). – С. 44–48.
80. **Трохименко Г.** Перспективні зони використання дитячої ігрової книги / Галина Трохименко, Роман Драган // *Світ дитячих бібліотек*. – 2007. – № 4 (26). – С. 37–38.
81. **Трохименко Г.** Трансформація когнітивної функції дитячої бібліотеки в контексті соціально-технологічних перетворень суспільства / Галина Трохименко, Роман Драган // *Світ дитячих бібліотек*. – 2006. – № 4 (21). – С. 48–50.
82. **Трохименко Г.** Читання як нормативна основа соціальної поведінки дітей / Галина Трохименко, Роман Драган // *Світ дитячих бібліотек*. – 2005. – № 4 (18). – С. 22–24.
83. **Турбаніст Т.** Методичне забезпечення моніторингу читацької активності / Тамара Турбаніст // *Світ дитячих бібліотек*. – 2010. – № 4–5 (36–37). – С. 7–11.
84. **Турбаніст Т.** Свято книги на Буковині / Тамара Турбаніст // *Світ дитячих бібліотек*. – 2004. – № 2 (11). – С. 7–8.
85. **Туркіна Н.** Прості секрети дитячого читання / Н. Туркіна // *Бібліотечна планета*. – 2004. – № 1 (23). – С. 38.

86. **Тянутова Т.** Щоб дитина була щасливою / Тетяна Тянутова // Світ дитячих бібліотек. – 2007. – № 1 (23). – С. 23–24.
87. **Українець С. І.** Пошуки шляхів удосконалення бібліотечної роботи з дітьми / С. І. Українець // Вісник Харківської державної академії культури. – 2002. – Вип. 10. – С. 92–100.
88. **Фролова А.** Закарпатська обласна бібліотека для дітей та юнацтва – центр інформації, духовної культури та дозвілля / Алла Фролова // Світ дитячих бібліотек. – 2006. – № 3 (20). – С. 11–15.
89. **Чайківська Н.** “Бібліомістечко” – сучасний центр сімейного читання та змістового дозвілля дітей / Надія Чайківська // Бібліотечний форум України. – 2012. – № 4. – С. 26–30.
90. **Чащина О.** Залучити дитину до читання можна / О. Чащина // Світ дитячих бібліотек. – 2007. – № 5 (27). – С. 13–14.
91. **Чепрасова В.** Стан надходження обов’язкових примірників дитячої літератури / В. Чепрасова // Вісник Книжкової палати. – 2007. – № 12. – С. 13–14.
92. **Черноус В.** Діти, книга, читання: погляд на проблему / Валентина Черноус // Світ дитячих бібліотек. – 2005. – № 4 (18). – С. 21.
93. **Черноус В.** З дитинства, з родини, з рідного краю: місія дитячих бібліотек у формуванні духовного потенціалу нації / Валентина Черноус // Світ дитячих бібліотек. – 2007. – № 4 (26). – С. 40–41.
94. **Черноус В.** Юне покоління Хмельниччини вибирає книгу: дитяче читання в умовах сучасного інформаційного суспільства / Валентина Черноус // Світ дитячих бібліотек. – 2010. – № 4–5 (36–37). – С. 50.
95. **Чіка В.** Читання, навчання, дозвілля: грані оптимального співвідношення / Валентина Чіка // Світ дитячих бібліотек. – 2010. – № 4–5 (36–37). – С. 24–26.
96. **Шарабура О.** Дитяча бібліотека – духовна скарбниця для дітей / Ольга Шарабура // Світ дитячих бібліотек. – 2006. – № 4 (21). – С. 31–32.
97. **Шарабура О.** Українська книга як фактор виховання загальнолюдських цінностей, інтелектуального розвитку та духовного зростання читачів-дітей / Ольга Шарабура // Світ дитячих бібліотек. – 2005. – № 4 (18). – С. 28–29.
98. **Шевцова Л.** Виховуємо читача: бібліотека і дошкільний заклад в залученні дитини до читання / Лариса Шевцова // Світ дитячих бібліотек. – 2011. – № 3 (40). – С. 10–11.
99. **Шевцова Л.** Творчий підхід до формування особистості читаючої дитини в умовах поліетнічного Криму / Людмила Шевцова // Світ дитячих бібліотек. – 2007. – № 5 (27). – С. 15–17.

Матеріал підготувала:

асистент кафедри бібліотекознавства і бібліографії Львівського національного університету імені Івана Франка Роксана БІЛОУСОВА

Стаття надійшла до редколегії 12. 10. 2016

Прийнята до друку 08. 07. 2017